

Din Sumar:

Contents:

- * Scurt istoric al Directivei Cadru pe Apă
- * Directiva Cadru pe Apă si B.H.Dunăre: Instrument de Activare a Participării Publice
- * Participarea Publică, ONG-uri din Europa centrală si de Est în relatia cu DCA a Uniunii Europene
- * Actiuni propuse de ONG-uri pentru eficientizarea DCA
- * Evenimente ecologice
- * Program CCEG pentru Ziua Mondială a Apei

"Primăvară este atunci când simți că ai chef să fluieri chiar dacă ai un pantof plin de noroi."

Cu o floare nu se face primăvară, dar ea ne bucură sufletul cand primăvara încearcă să ne topească zăpezile si grijile, să ne înflorească copacii si sufletele, să ne trezească câmpiile si spiritele.

Repetând an de an acest ritual biologic, am vrea să ne înnoim, să fim proaspete si pline de energii nebănuite, ca tot ce e tânăr si fraged în jurul nostru. De fapt, tot ceea ce trebuie să facem este să fim naturali, să ne recunoastem în oglinda fiecărei diminuti si în ochii celor ce ne cunosc si să gândim totul în modul cel mai pozitiv posibil. Iarna deja a cedat primului ghiocel, si va

pleca definitiv într-o noapte sau într-o dimineată, când vom simți că s-a întâmplat ceva în noi si în natură.

Deja în noi au înflorit ghiocelii, auzim de un timp coltul ierbii cum crește si ne oprim cu mirare în fata zarzărilor care stau să pleznească de încântare în straie albe si roze si buzele noastre rostesc... Primăvara! Culoarea ei trebuie sa fie verdele imposibil de descris. Aceasta culoare se repetă in fiecare frunză nouă. Puterea regenerativă a naturii explodează în fiecare fir de iarbă, în fiecare tulpină, în fiecare ramură. Primăvara ne-a adus si **Mărtisorul** care e o chintesentă a bucuriilor pe care ni le aduce primăvara, o imagine condensată a continuității vietii. Cât timp purtăm mărtisorul, purtăm, de fapt, primăvara în piept !

De altfel snurul mărtisorului exprimă împletirea inseparabilă a celor două principii ca o permanentă miscare a materiei. El semnifică schimbul de forte vitale care dau nastere viului, necurmatul ciclu al naturii.

În tot acest proces de reînnoire, mama își are ziua ei specială în care sărbătorim miracolul mamă. Se spune că Dumnezeu neputând fi peste tot în acelasi timp, a creat mamele. Frumusetea păleste, iubirea se stinge, frunzele prieteniei cad, secretul mamei este să le supravietuiască tuturor.

Ziua Mondială a Apei - 22 Martie 2002

Ca în fiecare an, CCEG nu poate lăsa nemarcată Ziua Mondială a Apei, cu speranta că de-a lungul anilor de când existăm, am reusit să schimbăm ceva în constiinta oamenilor, să-i facem să retină că în fiecare primăvară sărbătorim APA, miracolul vietii.

Datoria noastră a tuturor este să realizăm că faptele si părerile fiecăruia contează, că numai împreună putem face ceva pentru picătura de apă care este din ce în ce mai în suferință din cauza ignorantei celor mai multi. Trebuie să înțelegem că orice actiune, cât de neînsemnată, care afectează sursa de apă potabilă, duce inevitabil la distrugerea acestei resurse.

Directiva Cadru pe Apă - notiuni general

Directiva Cadru în domeniul Apelor - stabilește clar și legal nevoia de participare publică. Acest nou document legislativ al UE va revizui și reconcilia politica UE privind apa și va asigura o bază pentru legislații adiacente.

Principalele obiective ale Directivei Cadru pe Apă sunt:

- de a proteja și îmbunătăți mediul acvatic în Comunitate;
- de a aduce o contribuție la folosirea apei în mod durabil, echilibrat și echitabil.

Directiva Cadru pe Apă introduce noi instrumente de lucru în legislația pe Apă a UE:

- o abordare holistică și bazată pe ecologie a statutului apei;
- planificare pe Bazin de Râu;
- o strategie pentru eliminarea poluării, care include o abordare mixtă a limitelor de emisie și standardelor de calitate a mediului;
- o asigurare crescută privind informarea și consultarea publicului;
- instrumente economice suport în realizarea obiectivelor ecologice.

Directiva Cadru pe Apă oferă ocazii importante pentru managementul mai susținut de mediu în întreaga Europă, reclamând abordări integrate ale managementului de bazin de râu, ale cooperării internaționale, ale participării publice și costuri mai realiste ale serviciilor și bunurilor ecologice. Directiva va stabili baza pentru procesul decizional în toate țările din Europa, inclusiv cele care sunt în curs de aderare la

- continuare pag.3 -

Directiva Cadru pe Apa și B.H. Dunare: Instrument de Activare a Participării Publice

În cadrul Seminarilor din data de 7 noiembrie și 12-14 decembrie 200, cu tema "**Participarea ONG-urilor în cadrul Planurilor de Management ale Bazinului Dunării**" s-a subliniat că "Directiva Cadru pe Apă certifică legalitatea participării publice, cerință promovată de Convenția de la Aarhus privind Accesul la Informația de Mediu, Convenție semnată de majoritatea țărilor riverane în vara lui 1998 în Danemarca".

ONG-urile, în calitate de intermediar, sunt considerate ca oferind cel mai potrivit mod de încurajare și implicare a participării publice. Art.14 al DCA stipulează clar că: "Statele Membre sunt obligate să încurajeze implicarea activă a tuturor părților interesate cu punerea în aplicare a acestei Directive, mai ales în elaborarea, revizuirea și actualizarea Planurilor de Management pentru Bazine de Râu (PMBR/RBMP). Sintagma "părți interesate" este o categorie non restrictivă, ceea ce va încuraja implicarea multor organisme publice, grupuri de interese comerciale, ONG-uri și persoane fizice ale căror opinii și recomandări pot fi chiar contradictorii.

De asemenea, este foarte important faptul că, pentru fiecare PMBR, Statele Membre și țările candidate trebuie să asigure accesul publicului la informații, precum și cadrul pentru comentarii. La cerere, trebuie asigurat accesul la documentele și informația de bază folosite pentru dezvoltarea schițelor- cadru ale PMBR. Statele Membre trebuie să asigure cel puțin șase luni pentru comentariul în scris la acele documente, astfel încât să se înlesnească implicarea activă și consultarea publicului larg.

Sintagma "părți interesate" este o categorie non restrictivă, ceea ce va încuraja implicarea multor organisme publice, grupuri de interese comerciale, ONG-uri și persoane fizice ale căror opinii și recomandări pot fi chiar contradictorii.

De asemenea, este foarte important faptul că, pentru fiecare PMBR, Statele Membre și țările candidate trebuie să asigure accesul publicului la informații, precum și cadrul pentru comentarii. La cerere, trebuie asigurat accesul la documentele și informația de bază folosite pentru dezvoltarea schițelor- cadru ale PMBR. Statele Membre trebuie să asigure cel puțin șase luni pentru comentariul în scris la acele documente, astfel încât să se înlesnească implicarea activă și consultarea publicului larg.

S-a menționat clar că organismele, cu misiunea de pregătire a PMBR, vor trebui să demonstreze că dispun de capacitatea de a se ocupa de public și de asemenea, de a lua decizii rationale în situații contradictorii.

În continuare, materialul a clarificat legătura dintre Art.14 și art.4-8 din Convenția de la Aarhus (UN/ECE 1998) privind accesul la informație, participarea publică în procesul decizional și accesul în justiție pe probleme de mediu. Relevant, în această direcție, este suportul reciproc pe care Art.14 a DCA și Secțiunea III din Art.5 al Convenției de la Aarhus, și-l acordă în privința formei în care întreaga documentație și informație adunată de organismul administrativ responsabil de pregătirea planului să fie pregătită pentru a se înlesni accesul publicului. Astfel, "Fiecare parte trebuie să asigure că informația de mediu devine progresiv accesibilă în baze de date electronice, ușor de accesat de către public prin rețele publice de telecomunicații".

Totuși DCA lasă în grija Statelor Membre hotărârea privind formatul în care informația este pusă la dispoziție.

Art.14, corespunde, de asemenea, cu Directiva 90/313 EEC privind Libertatea și Accesul la Informația de Mediu, deși obligațiile din acest punct de vedere sunt mult mai detaliat descrise în Art.4 și 5 ale Convenției de la Aarhus.

În cadrul acestor Seminare s-a făcut și o scurtă prezentare a progresului înregistrat de comunitatea ne-guvernamentală în a relansa alianța de mediu la nivel de Bazin Hidrografic Dunare prin **Forumul de Mediu al Dunării /Danube Environmental Forum (FMD /DEF)**, succes înregistrat în noiembrie 1998, la care a contribuit și CCEG prin implicarea organizației încă din iulie

1998. FMD a fost srijinit de Global Environment Facility (GEF) în organizarea cooperării multi+nationale , precum si de Comisia Internațională de Protecție a Dunării/ International Commission for the Protection of Danube River (ICPDR).

Forumul de Mediu al Dunării (<http://www.de-forum.org>) caută modalități de:

- a oferi sprijin si asistență organizațiilor ne-guvernamentale partenere din Europa Centrala si Est în a exploata posibilitățile asigurate de DCA;
- a ajuta dezvoltarea instituțională a ONG-urilor în ceea ce privește politica privind APA în Europa Centrală si de Est, precum si de promovare a managementului durabil al resurselor naturale în Bazinul Hidrografic Dunăre.

Participarea Publică, ONG-urile din EUROPA CENTRALA SI DE EST în relația cu DIRECTIVA CADRU PENTRU APĂ A UNIUNII EUROPENE

Sub coordonarea WWF Ungaria cu asistenta Parteneriatului Global pentru Apă, reprezentanții a 24 de ONG-uri din toate țările din Bazinul Dunării, cu excepția Bosniei-Herțegovinei, asistați de reprezentanți ai Comunității Europene DG ENV (Departamentul General de Mediu), ICPDR, REC, EEB , etc au stabilit următoarele:

Participarea Publică este necesară pentru implementarea cu succes a Directivei Cadru pe Apă pentru că:

- Este nevoie de o bună informare în luarea deciziilor, în planificarea si monitorizarea activităților cu impact asupra apei in vederea asigurării "unei bune calități";
- Această informație există, de cele mai multe ori, strict la nivel local.
- Contribuția esențială a ONG-urilor si a publicului larg asigură un rezervor bogat de idei si cunoștințe ca bază pentru formularea politicilor de mediu în procesul decizional.
- Este necesară recunoașterea caracterului de "proprietate" asupra planurilor generale, ca rezultat al implicării în planificarea generală, si care asigură reușita implementării în faza de elaborare a

Programului de Măsur.

ONG-urile sunt adesea considerate de Comunitatea Europeană ca îndeplinind rolul de "paznic" în ceea ce privește aplicarea legislației Comunității Europene.

ONG-urile au rol cheie în constientizarea publică privind problematica apei, în garantarea hotărârilor guvernamentale, precum si în organizarea si conducerea inițiativelor publice.

Nu trebuie luate decizii privind managementul mediului si dezvoltarea socio-economică fără implicarea publicului (acesta este un drept democratic).

Exercițiul îndelungat al implicării publice va contribui gradat la construirea unui climat de cooperare în vederea prevenirii conflictelor si tensiunilor.

Ca termen, implicarea publică este dorită acum, imediat.

Ca zonă si nivele, implicarea publicului este firească si se impune la toate zonele geografice si la toate nivelele decizionale: internațional, pe sub-bazine, național si local.

S-a subliniat că sunt necesare importante investiții financiare, precum si schimbări în natura relațiilor dintre guvern si societatea civilă. Pentru planificarea,

Uniunea Europeană.

Participarea publică este o componentă oarecum neglijată al acestei abordări noi ale managementului resurselor de apa.

Experiența arată că implicarea societății civile în planificarea si procesul decizional, mărește șansele de succes, dar durează un timp îndelungat. De aceea, trebuie încurajată participarea publică si aceasta include asigurarea informațiilor, dezvoltarea capacităților proprii, angajarea tuturor factorilor, precum si implicarea în forurile decizionale si în monitorizarea si controlul aplicării Directivei.

Fotografiile apartin CCEG - "Delta Dunării"

implementarea și monitorizarea Directivei Cadru pe APA, trebuie parcurse următoarele etape:

- realizarea unui "inventar al resurselor" sau o analiză a capacității ONG-urilor din ECE privind managementul bazinului de râu, managementul durabil al apei, participare publică, integrarea politicilor sectoriale, instrumente economice și alte aspecte relevante;
- stabilirea și înființarea unui "birou de experți" din ECE, care să acorde eficient și rapid mult-dorita consultanță;
- stabilirea unei rețele flexibile, nebirocratice a ONG-urilor, pentru a întări cooperarea și acțiunile comune în sector;
- înființarea unui Grup de lucru pe "Participare Publică" în Strategia de Implementare a Directivei Cadru pe Apă;
- Comisia Europeană, împreună cu Statele Membre și țările aflate în procesul de aderare, trebuie să stabilească un asemenea Grup de Lucru cât de curând posibil, decât să amâne sau să trateze

participarea publică ca un paragraf suplimentar la grupurile de lucru existente;

- ONG-urile din Europa Centrală și de Est trebuie să se implice și să inițieze deschis un proces de schitare a Îndrumărilor privind Participarea Publică, și să le ofere Comisiei Europene pentru discuții și amendamente chiar și spre adoptare;
- derularea de proiecte pilot în întreaga regiune pentru a scoate în evidență modul în care abordările creative, "alternative" la managementul apei, pot contribui la implementarea Directivei;
- exploatarea structurilor existente sau planificate cum ar fi: Comitete pe Bazin de Râu, Clubulri ale Apei, sprijinite de Parteneriatul Global pe Apă, Parlamente ale Actionarilor Apei și altele;
- ca lucrul acesta să se întâmple e nevoie de structuri și procese transparente, la care este asigurat un acces total la informații, într-un spirit de egalitate și cooperare.

Acțiuni propuse de ONG-uri pentru eficientizarea Directivei Cadru pe Apa

Campania cu tema "**SĂ FACI DIRECTIVA CADRU PE APĂ SĂ FUNCȚIONEZE**" a fost lansată de biroul European de Mediu/ European Environmental Bureau (EEB) într-o serie de întâlniri de lucru începând cu noiembrie 2000 și continuând cu martie - noiembrie 2001. Ca urmare a unor consultări largi și unei contribuții substanțiale din partea Rețelei de Campanie pe Apă, sunt propuse 9 Acțiuni, ulterior adăugată a 10-a, pentru îmbunătățirea politicii Europei pentru apă. Programul începe cu Participarea Publică, deoarece aceasta se impune ca una dintre condițiile cele mai importante în realizarea unui nou management al apei

care nu se bazează exclusiv pe expertiza tehnică sau decizii birocratice, ci este una care ia în considerare actualele nevoi ale cetățenilor și mediului Europei".

Deschiderea către societatea civilă a actualului management pe apă va necesita eforturi puternice din partea tuturor părților și va avea nevoie de o strategie clară pentru a o face operațională.

Accentul s-a pus pe:

- Asigurarea participării publice și implicarea ONG-urilor din start, ceea ce ridică problema necesității de îndrumare din partea Uniunii Europene.
- Acordarea de sprijin substanțial pentru punerea

în aplicare a WFD/DCA.

- Definierea clară a conceptului "Buna Stare Ecologică" (Good Ecological Status).
- Interzicerea folosirii tuturor substanțelor toxice.
- Acelerarea protecției preventive a apei subterane.
- Extinderea regulilor dezvoltării durabile la toate sectoarele de utilizare a apei.
- Asigurarea managementului integrat și transparent privind apa.
- Stabilirea corectă a costurilor legate de serviciile apei pentru a reflecta adevărata valoare a acesteia.
- Implementarea și aplicarea

Legislației actuale de protecție a apei în Statele Membre și țările candidate.

- Respectarea principiului "Poluatorul Plătește" dar și crearea modalităților de protecție și conservare a resurselor de apă.

Interesante sunt câteva aspecte specifice României, și anume:

- Punctul de vedere guvernamental este, în general, demobilizator.
- Implementarea DC pe Apă, în România, necesită o îndelungată perioadă de tranziție.
- Vor fi necesare investiții foarte mari pentru stațiile de epurare din centrele urbane (construire și/sau re-tehnologizare).
- Studiul impactului activității umane asupra apelor necesită realizarea unei strânse colaborări între instituțiile de stat,

particulare și societatea civilă.

- Notiunea de "corp de apă puternic modificat" este neclară.
- Instabilitatea guvernamentală generează discontinuități în programele de finanțare și derularea proiectelor.
- Fondul de Mediu, proiect aparent esuat, impune reluarea eforturilor de materializare a propunerilor.
- Regulamentul de parteneriat Guvern ONG-uri trebuie stabilit în termeni clari și formali.
- Informația de mediu este deopotrivă de importantă pentru ONG-uri și GO-uri.
- Impactul multor acțiuni inițiate și desfășurate de ONG-uri ar putea fi mărit printr-o mai strânsă colaborare.
- Se impune organizarea unui grup

ne-guvernamental de lucru pe participare publică la nivel de bazin.

- Se impune o mai bună informare despre lucrările întâlnirilor la nivel internațional.
- Este necesară o bună informare despre experiența unor ONG-uri cu succese în derularea unor proiecte pe apă (de ecologizare a cursurilor de apă).
- Se impune urgentarea implicării ONG-urilor în alcătuirea Comitetelor de Bazin.
- Reteaua la nivel european a Directorilor pe Apa constituie o structură extrem de utilă în colaborarea și asigurarea schimbului de informații.

(Va urma)

Evenimente ecologice

În perioada 18 - 19 mai 2002, Grupul de Lucru pentru Apă din cadrul Biroului European de Mediu (European Environment Bureau/EEB), se va deplasa în România pentru organizarea celui de al 9-lea seminar despre apă, organizat de EEB, de data asta în Delta Dunării, România, gazdă fiind CENTRUL DE CONSULTANȚĂ ECOLOGICĂ GALATI și care își propune să îmbine cunoașterea concretă a problemelor legate de managementul de bazin cu aspectul teoretic al Strategiei de Implementare la nivel de Uniune Europeană. Subiectele abordate vor fi:

- Strategia Comuna de Implementare
- Participarea Publică
- Protecția apei subterane
- Liberalizarea serviciilor pentru apă

Obiectivele principale ale seminarului:

- Sensibilizarea publică și dezvoltarea capacității sectorului ne-guvernamental de a juca un rol important în implementarea noii politici pentru apă a UE.
- Cunoașterea situației specifice românești în privința managementului de bazin al Dunării ca țară aflată în bazinul inferior al celui mai mare fluviu al Europei.
- Realizarea unui impact sporit al campaniei pentru apă al EEB cu focalizare pe țările Europei Centrale și de Est.
- Identificarea priorităților campaniei pentru apă a EEB".

PROGRAMUL CCEG PENTRU ZIUA MONDIALĂ A APEI

Pentru a marca într-un mod plăcut și în același timp constructiv Ziua Mondială a Apei, ne-am propus lansarea Proiectului "**Dunărea Albastră**", în cadrul Programului de Educație Ecologică pentru Apă pe 2002.

Programul acestei activități va fi următorul:

8:00 - 10:00 - Deplasarea Grupului de Lucru: Galați-Tulcea

10:00 - 11:30 - Vizitarea Centrului de Informare Delta Dunării

12:00 - 18:00 - Excursie Delta Dunării - Îmbarcare ponton

- Prezentarea proiectului "Dunărea Albastră"
- Prezentarea Directivei Cadru pentru Apă
- IPM Galați - Prezentare "Garda de Mediu" - colaborare cu ONG-urile
- Prezentarea Comitetului de Bazin Prut - Bârlad
- Apa și Educația Ecologică: teorie și practică
- Jocuri didactice

18:00 - 20:00 - Întoarcere la Galați

Tehnoredactare și design:
Mirela Munteanu, Nina Carp
Cap limpede: prof.Petruta Moisi, Mirela Leonte, Georgeta Voinea
Surse: Conventia de la Aarhus ; INTERNET